



# CENTRELE DE SUSȚINERE A TEHNOLOGIEI ȘI A INOVĂRII - TISC

---

GHID DE  
IMPLEMENTARE

**Programul de creare a Centrelor de  
Susținere a Tehnologiei și a Inovării - TISC**  
desfășurat de **Organizația Mondială a  
Proprietății Intelectuale (OMPI)**

este conceput pentru a facilita accesul  
inventatorilor la servicii locale de informații  
tehnologice de calitate și la alte servicii asociate.

OMPI colaborează cu guvernele statelor membre  
pentru susținerea înființării și funcționării  
efective a centrelor prin:

- Facilitarea accesului la baze de date de  
brevete și la alte resurse științifice și tehnologice;
- Formarea de competențe ale personalului TISC  
prin cursuri la fața locului și la distanță;
- Oferirea de informații și materiale de instruire;
- Susținerea activităților de conștientizare;
- Schimburi de experiență și bune practici.

Broșura de față constituie versiunea în limba română a materialului online, în limba engleză,  
publicat de către OMPI și intitulat " TECHNOLOGY AND INNOVATION SUPPORT CENTERS – TISCs",  
realizată în baza politicii "Open Access" a OMPI.

[www.wipo.int/tisc](http://www.wipo.int/tisc)  
[http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/patents/1038/wipo\\_pub\\_1038.pdf](http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/patents/1038/wipo_pub_1038.pdf)

*Toate drepturile asupra prezentei ediții în limba română aparțin în exclusivitate OSIM.*

## INTRODUCERE

Prezentul Ghid se adresează guvernelor și instituțiilor care doresc să participe la Programul TISC.

În cuprinsul său sunt prezentate cele patru etape principale pentru înființarea și funcționarea cu succes a unui centru TISC:

- Planificarea proiectului;
- Lansarea proiectului;
- Dezvoltarea resurselor;
- Furnizarea serviciilor.

Pentru detalii suplimentare și asistență, vizitați site-ul nostru [www.wipo.int/tisc](http://www.wipo.int/tisc) sau contactați-ne la [tisc@wipo.int](mailto:tisc@wipo.int).

---

## PARTICIPANȚII CHEIE ȘI ROLURILE LOR

Înființarea unei rețele naționale TISC presupune implicarea unui număr de instituții și organizații diferite, fiecare cu rolul și responsabilitățile sale specifice.

---

### OMPI

- Susține guvernele participante în pregătirea documentației proiectului.
- Răspunde necesităților de instruire și de resurse.
- Facilitează schimbul de experiență și bune practici între centre.

---

### Autoritatea guvernamentală

- Identifică prioritățile naționale.
- Evaluează nevoile utilizatorilor.
- Își asumă documentația proiectului.

Exemple: Oficii naționale de proprietate intelectuală, ministere, agenții guvernamentale, reprezentanțe diplomatice.

---

### Punctele focale naționale

- Identifică potențialele instituții gazdă, le evaluează capacitatea și le susțin în demersul de a se alătura proiectului TISC.
- Au rolul de intermediar între OMPI și instituțiile care găzduiesc centrele.
- Coordonează activitățile rețelei naționale TISC.
- Monitorizează și evaluează evoluția proiectului TISC.

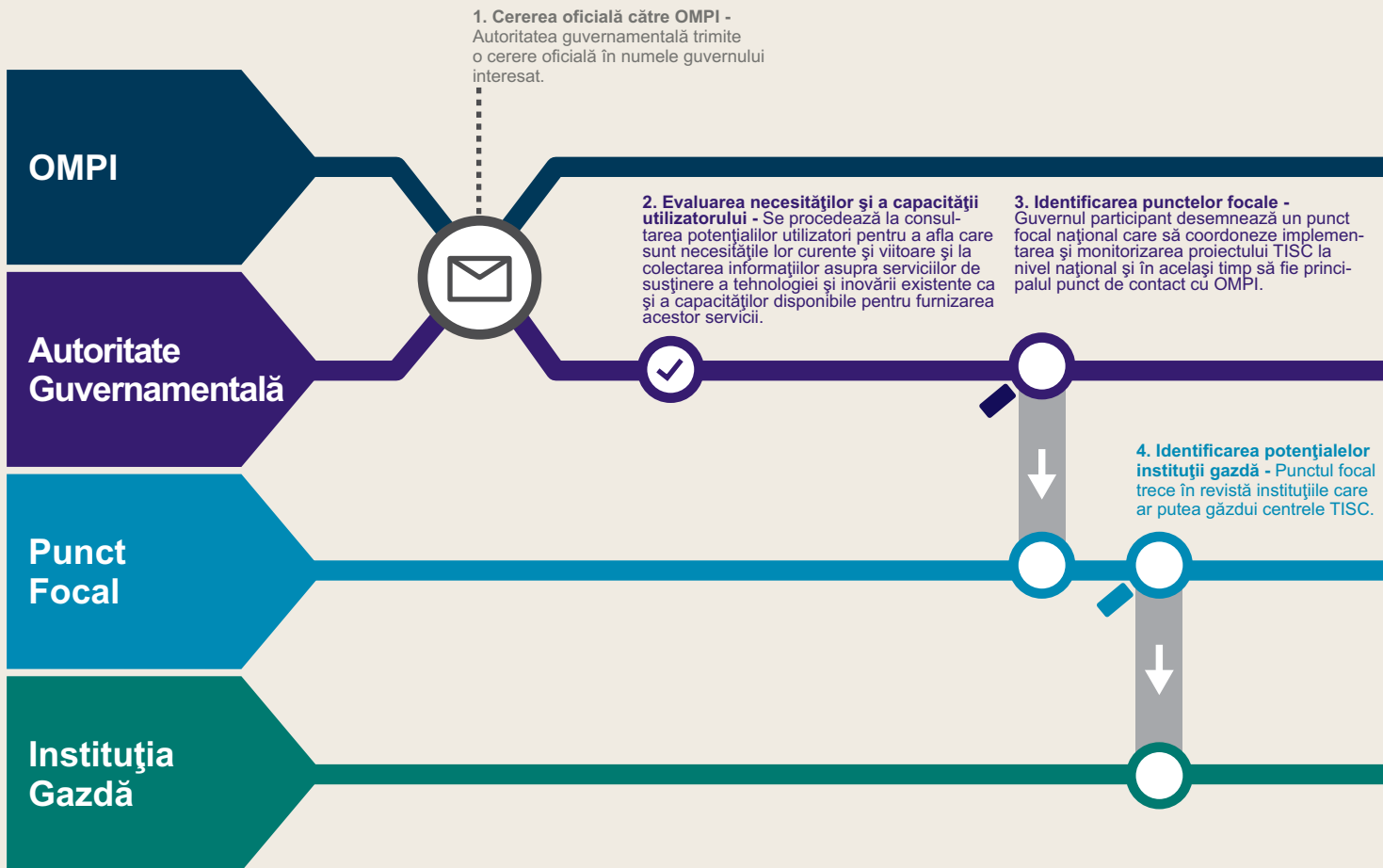
---

### Instituțiile gazdă

- Pun la dispoziție personalul tehnic și administrativ necesar pentru furnizarea serviciilor de susținere a tehnologiei și a inovării.
- Pun la dispoziție spațiul și infrastructura aferentă.

Exemple: Instituții de cercetare și de învățământ superior, camere de comerț, parcuri tehnologice și științifice, incubatoare de afaceri, de tehnologie și inovare, asociații din industrie.

## ETAPA 1: PLANIFICAREA PROIECTULUI



### Etapa întâi: Planificarea proiectului

#### 1. Cererea oficială către OMPI

Autoritatea guvernamentală trimite o cerere oficială în numele guvernului interesat, propunând lansarea unui proiect TISC la nivel național și solicitând asistența OMPI pentru implementarea acestuia.

#### 2. Evaluarea necesităților și a capacității utilizatorului

Înțelegerea nevoilor potențialilor clienți este crucială pentru a putea avea siguranța că există cerere pentru serviciile de susținere a tehnologiei și inovării care, în definitiv, sunt destinate chiar satisfacerii nevoilor acestor clienți. Informațiile care pot fi colectate de la utilizatorii potențiali sunt următoarele:

- Ce tip de servicii ar fi necesare pentru susținerea activităților lor de cercetare sau de afaceri, mai ales cu referire la proprietate intelectuală (brevete, mărci, desene industriale, drept de autor) și tehnologie.
- În ce mod se așteaptă ca aceste servicii să îi ajute în activitate.
- În ce mod ar prefera să le primească (personal, telefonic, prin e-mail sau on-line).
- Către cine s-ar îndrepta, cel mai probabil, pentru a le oferi aceste servicii care le vor susține activitatea (de ex. universități, camere de comerț, biblioteci).

Instrumentele care pot fi folosite pentru colectarea acestor informații sunt studiile și anchetele, interviurile și grupurile de discuții. Iată câteva

exemple de abordări care asigură o acoperire suficient de largă și o rată corespunzătoare a răspunsurilor:

- Desfășurarea de studii și anchete și aducerea lor la cunoștința publicului prin intermediul site-urilor web și al platformelor de socializare.
- Folosirea unor "factori de multiplicare" (de ex. instituții guvernamentale, rețele deja existente, asociații) pentru a extinde raza de acțiune a activităților de colectare de informații.
- Legarea acestor activități de colectare de informații de alte activități (reuniuni, traininguri).
- Stimularea participării la studii și anchete, interviuri și grupuri de discuții prin intermediul publicității în mediile de informare on-line.

O imagine de ansamblu a serviciilor care există în țară, într-o formă sau alta, se poate dovedi utilă pentru a putea aprecia ce lipsește din peisajul serviciilor furnizate la nivel național. Iar trecerea în revistă a competențelor și a resurselor disponibile pentru a completa lipsurile constatate ca și localizarea acestor competențe și resurse reprezintă tot atâtea indicații asupra modului în care trebuie înființată rețeaua de centre (care sunt instituțiile gazdă care trebuie incluse în rețea) și ce sprijin este necesar pentru completarea capacităților care lipsesc.

#### 3. Identificarea punctelor focale

Guvernul participant desemnează un punct focal național care să coordoneze implementarea și monitorizarea proiectului TISC la nivel național și în același timp să funcționeze ca un intermediar între OMPI și instituțiile gazdă din rețeaua TISC.

#### 4. Identificarea potențialelor instituții gazdă

Punctul focal va identifica potențialele instituții gazdă prin intermediul cărora vor fi furnizate în final serviciile de susținere a tehnologiei și a inovării.

Amplarea rețelei naționale TISC (care poate varia de la un singur centru până la o rețea largă incluzând o diversitate de instituții gazdă) va depinde de nevoile potențialilor clienți și de distribuția resurselor și a competențelor necesare pentru furnizarea serviciilor la nivel național.

Potențialele instituții gazdă sunt universitățile cu facultăți de științe și inginerie, centrele de cercetare, parcurile tehnologice, asociațiile oamenilor de afaceri etc.

Punctele focale pot fi ele însele amplasate în astfel de instituții gazdă, de exemplu un oficiu național de proprietate intelectuală poate găzdui punctul focal local și poate furniza, în același timp, servicii de susținere a tehnologiei și a inovării.

#### 5. Planul de implementare

Cu sprijinul și în colaborare cu OMPI, autoritățile guvernamentale dezvoltă un plan de implementare a proiectului. Acest plan va include:

- Obiective și rezultatele așteptate;
- Activitățile și termenele de implementare;
- Indicatorii de urmărire a evoluției proiectului și sursele de informații aferente.

Planul de implementare trebuie să țină seama de nevoile și de capacitățile stabilite, ca și de strategiile naționale de proprietate intelectuală, inovare și dezvoltare ale guvernelor participante, în sens larg.

## ETAPA 2: LANSAREA PROIECTULUI

5. Planul de implementare -  
Se decide abordarea dezvoltării  
centrelor TISC la nivel național.

1. Semnarea Acordului pentru servicii (SLA) -  
OMPI și autoritatea guvernamentală semnează  
un Acord pentru servicii (SLA) în care sunt  
detaliate contribuția și responsabilitatea fiecăruia  
la care se anexează Planul de implementare.

2. Schimbul de acorduri  
Instituționale la nivel național -  
Autoritatea guvernamentală sau punctul  
focal pot semna și ele acorduri instituționale  
cu instituții gazdă.

Obiectivele și rezultatele așteptate pot fi legate de obiective mai largi vizând inovarea și dezvoltarea și trebuie să fie SMART (specifice, măsurabile, accesibile, realiste și cu termene clare). Termenele de implementare vor ține cont de resursele disponibile și de interdependența între diverse activități. Indicatorii vor fi stabiliți în așa fel încât nu numai să reflecte adecvat rezultatele pe care trebuie să le măsoare dar să permită și urmărirea lor cu un efort rezonabil.

### Bune practici

- Printr-un proces comprehensiv de consultare, selectare de informații și planificare se poate asigura angajarea activă în proiect a tuturor părților participante, printr-un proces de conștientizare a caracteristicilor proiectului și a rolului lor în cadrul proiectului, asigurându-i că interesele lor sunt reflectate adecvat.
- Maxima eficiență în activitățile de dezvoltare a centrelor se atinge atunci când acestea sunt complet integrate în strategiile naționale de proprietate intelectuală, inovare și dezvoltare, în cadrul cărora ele pot ajuta la consolidarea infrastructurii în domeniul inovării, îmbunătățind accesul la informațiile tehnologice și construind servicii specializate.

### Etapa a doua: Lansarea proiectului

#### 1. Semnarea Acordului pentru servicii (SLA)

OMPI și autoritățile guvernamentale semnează un Acord pentru servicii (SLA) în care sunt detaliate contribuția și responsabilitățile fiecăruia. Acordul are și rolul de a desemna oficial punctul focal național și punctul de contact din partea OMPI.

Contribuția guvernelor participante cuprinde de obicei obligația de a pune la dispoziție:

- Sediul și infrastructura tehnică;
- Personalul.

#### Contribuția OMPI mai poate include:

- Sprijin pentru accesul la sistemele de baze de date de date de brevete și la resurse din domeniul științei și tehnologiei;
- Formare la fața locului și cursuri la distanță;
- Materiale de informare și training;
- Sprijin pentru activități de conștientizare;
- Platforme și activități care să faciliteze schimbul de experiență și de bune practici în cadrul rețelelor naționale TISC sau între diferite rețele.

În Acordul pentru servicii se pot menționa și serviciile care vor fi furnizate și o eventuală structură a taxelor pe categorii de servicii. Deși pentru serviciile și resursele oferite cu contribuția OMPI nu se percep taxe, guvernele statelor participante pot stabili taxe percepute pentru

anumite servicii cu valoare adăugată, pentru a asigura sustenabilitatea financiară a centrelor.

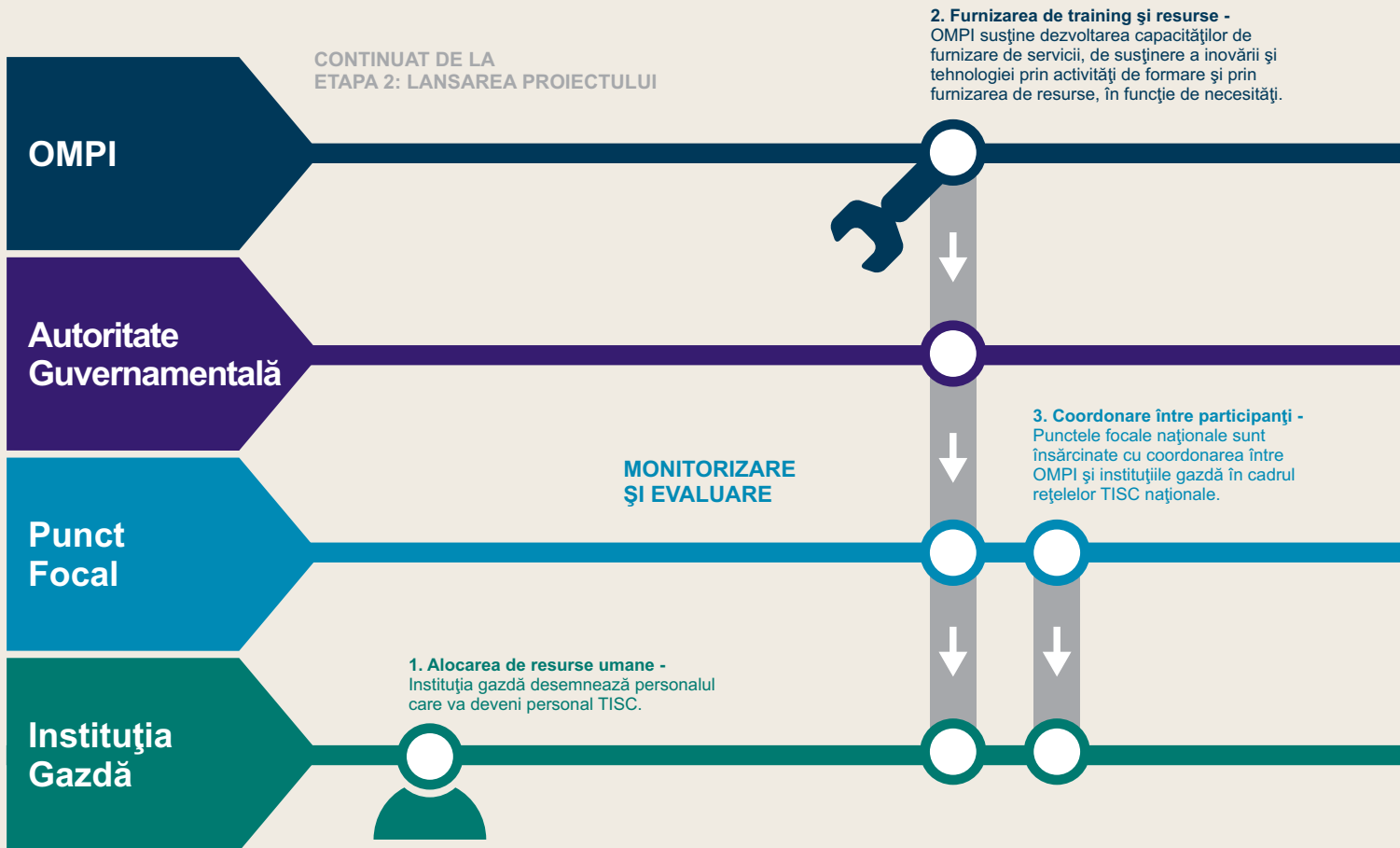
#### 2. Acorduri instituționale la nivel național

Autoritățile guvernamentale sau punctele focale pot semna și ele acorduri instituționale cu instituțiile gazdă. Aceste acorduri instituționale pot detalia contribuția și responsabilitățile punctelor focale și ale instituțiilor gazdă ca și alte aspecte specifice, de ex. prelucrarea datelor confidențiale.

### Bune practici

- Acordurile instituționale pot reprezenta o modalitate utilă de a garanta că factorii de decizie sunt conștienți și implicați în procesul de dezvoltare a TISC în cadrul instituțiilor pe care le conduc, ceea ce se poate dovedi util în gestionarea orizontului de așteptare și în asigurarea disponibilității resurselor pentru construirea cu succes a centrelor.
- Acordurile instituționale pot fi utile și în asigurarea de standarde uniforme în ceea ce privește calitatea serviciilor, prin includerea de angajamente referitoare la resursele ce urmează a fi investite (de ex. numărul sau pregătirea personalului, nivelul echipamentelor sau al infrastructurii tehnice) sau la serviciile ce urmează a fi oferite (de ex. program de funcționare, certificări).

## ETAPA 3: DEZVOLTAREA RESURSELOR



### Etapa a treia: Alocarea resurselor

#### 1. Alocarea de resurse umane

Instituția gazdă desemnează personalul care va fi instruit pentru a oferi asistență clienților în utilizarea bazelor de date cu informații din tehnologie și a furniza servicii de susținere a inovării și tehnologiei. Această resursă umană poate fi chiar personal existent în cadrul instituției și care în final va putea lucra parțial sau cu program complet în cadrul centrului care furnizează aceste servicii.

În funcție de nivelul de pregătire al acestora, procesul de formare de competențe dedicat personalului TISC poate presupune perioade de instruire destul de lungi, lucru care trebuie luat în calcul de către instituția gazdă.

#### 2. Furnizarea de training și resurse

OMPI susține dezvoltarea competențelor tehnice ale personalului care urmează să deservească activitatea TISC prin cursuri la fața locului și la distanță oferind informații și materiale de studiu.

OMPI ajută instituțiile gazdă să obțină, după caz, acces la sistemele de baze de date de brevete și la resurse din domeniul științei și tehnologiei, pentru a putea furniza servicii de susținere a inovării și tehnologiei. OMPI poate ajuta și cu publicații ce vor fi oferite instituțiilor gazdă pentru dezvoltarea bibliotecilor ca resurse de informații.

### 3. Coordonare între participanți

Punctele focale naționale susțin funcționarea efektivă a rețelelor naționale TISC prin asistență la implementarea activităților de formare, urmărirea progreselor înregistrate de instituțiile gazdă și comunicarea noilor evoluții tuturor părților interesate.

#### Bune practici

- Includerea în planul de implementare a unui program de instruire poate ajuta instituțiile gazdă să se asigure de disponibilitatea personalului desemnat de a participa la aceste activități de instruire.
- Contactul permanent între punctele focale naționale și viitorul personal TISC va permite acestora să urmărească progresele înregistrate de angajați în dezvoltarea competențelor necesare pentru desfășurarea activității în cadrul TISC, să identifice eventuale necesități de instruire viitoare și să găsească abordările cele mai potrivite pentru a le satisface. Contactul menționat înseamnă nu numai contacte personale ci și comunicare telefonică sau prin e-mail (inclusiv liste de redistribuire a mesajelor) și instrumente de comunicare online, cum ar fi grupurile de discuții.
- Există resurse importante de care instituțiile gazdă pot dispune gratuit, majoritatea prin intermediul site-ului OMPI și a paginii web a OMPI dedicate TISC. Punctele focale și personalul TISC pot considera util să adune informații despre resurse pe care le consideră folositoare și să le partajeze apoi în cadrul rețelei naționale TISC sau cu alte rețele.

### Etapa a patra: Furnizarea serviciilor

#### Servicii de bază

Centrele de susținere a tehnologiei și inovării furnizează următoarele servicii de bază:

- Accesul la sistemele de baze de date on-line de brevete și la resurse din domeniul științei și tehnologiei
- Accesul la publicații de proprietate industrială
- Asistență pentru căutarea și regăsirea informațiilor tehnologice

#### Servicii suplimentare

În funcție de nevoile constatate și de capacitatea de care dispun, centrele pot oferi și următoarele servicii:

- Instruire pentru documentare în bazele de date;
- Documentare la cerere (noutate, stadiul tehnicii, încălcări de drepturi);
- Monitorizarea progreselor tehnologice și a concurenței;
- Informații de bază asupra legislației de proprietate industrială;
- Informații de bază despre managementul proprietății industriale și strategiile corespunzătoare;
- Informații de bază despre comerțul cu tehnologie și marketing.

## ETAPA 4: FURNIZAREA SERVICIILOR

MONITORIZARE  
ȘI EVALUARE

ASIGURAREA  
CALITĂȚII

FURNIZAREA  
SERVICIILOR

Utilizatorii  
Finali

### Susținere din partea OMPI

Între serviciile furnizate centrelor de OMPI pentru a susține funcționarea curentă a TISC se numără:

- Platforme de partajare de experiență. OMPI pune la dispoziție un număr de resurse pentru a susține schimbul de experiență și diseminarea bunelor practici în rândul TISC, atât la nivel național cât și internațional, incluzând platforme on-line de management de cunoștințe și oportunități de formare și conștientizare. Acestea sunt consolidate prin dezvoltarea de standarde, cum ar fi scheme de certificare a competențelor.
- Rapoarte asupra tabloului general al brevătăii. Aceste rapoarte oferă o imagine generală asupra unui anumit domeniu tehnologic și pot servi ca bază pentru discuțiile privind strategia, planificarea cercetării strategice și transferul de tehnologie.
- Serviciul de informare din brevete al OMPI pentru țările în curs de dezvoltare (WPIS). Pentru documentări mai complexe, OMPI colaborează cu oficii din țările furnizoare pentru a obține rapoarte asupra stadiului tehnicii referitor la o anumită tehnologie.

### Lista de activități a proiectului

#### Etapa întâi: Planificarea proiectului

- Transmiterea cererii
- Realizarea evaluării
- Identificarea punctelor focale
- Identificarea instituțiilor gazdă
- Implementarea Planului convenit

#### Etapa a doua: Lansarea proiectului

- Semnarea SLA
- Schimburile de acorduri între instituțiile naționale

#### Etapa a treia: Dezvoltarea resurselor

- Planificarea activităților de formare (sau revizuirea lor, dacă au fost incluse în Planul de implementare)
- Implementarea activităților de formare
- Trecerea în revistă a competențelor și resurselor disponibile la instituțiile gazdă

Ciclul se poate repeta, după caz.

Pentru informații suplimentare,  
contactați OMPI la [www.wipo.int](http://www.wipo.int)

World Intellectual Property Organization  
34, chemin des Colombettes  
P.O. Box 18  
CH-1211 Geneva 20  
Switzerland

Telefon: +4122 338 91 11  
Fax: +4122 733 54 28

OSIM la [www.osim.ro](http://www.osim.ro)  
Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci  
Str. Ion Ghica, nr. 5, sector 3,  
București, România

Telefon centrală: 021- 306.08.00/1/02/...28/29  
Fax: 021.312.38.19

Biroul Relații cu Publicul  
Telefon: 0372.825.985